ECLI:LV:AT:2021:0416.SKA069121.11.L
Nr. 680052920, SKA-691/2021
Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2021.gada 16.aprīlī

Tiesa šādā sastāvā: senatori Jautrīte Briede, Anita Kovaļevska un Valters Poķis

rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2020.gada 7.decembra lēmumu, ar kuru atteikts pieņemt pieteikumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējs /pers. A/ konstatējis, ka uz viņa sievas un viņas radinieku kapa daļas likvidēti kapu apstādījumi un tiek uzstādīts citas personas kapa piemineklis un apmales.

Pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Kapsētu pārvaldes (turpmāk – pārvalde) faktisko rīcību (bezdarbību), ļaujot uzstādīt apmales un piemineklļu postamentus un likvidēt kapu apstādījumus uz pieteicēja sievas un sievas radinieku kapa.

[2] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2020.gada 7.decembra lēmumu pieteikumu atteikts pieņemt, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 191.panta pirmās daļas 8.punktu, jo pieteicējam nav subjektīvo tiesību iesniegt pieteikumu. Tiesnesis konstatējis, ka pieteicēja iebildumi pēc būtības ir vērsti uz iespējamu kapavietas uzturēšanas līguma prasību neievērošanu. Taču tā kā pieteicējs nav noslēdzis līgumu par kapavietas uzturēšanu, pieteicējam nav tiesību iebilst pret iespējamu kapavietas uzturēšanas līguma prasību neievērošanu.

[3] Par tiesneša lēmumu pieteicējs iesniedza blakus sūdzību, norādot, ka pārvaldes izziņā norādītā persona neesot kapavietas uzturētājs, bet gan darbojoties pieteicēja vārdā uz pilnvaras pamata. Kapavietas uzturētājs esot pieteicējs saskaņā ar vienošanos un mantojuma apliecību.

Motīvu daļa

[4] Pieteicējs lūdzis blakus sūdzību izskatīt mutvārdu procesā pēc tam, kad tiks atcelta valstī izsludinātā ārkārtējā situācija, lai pieteicējs varētu klātienē aizstāvēt savas sievas un viņas radinieku cieņu attiecībā uz kapavietas aizskaršanu.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 322.panta otro daļu blakus sūdzību izskata rakstveida procesā. Taču atbilstoši Administratīvā procesa likuma 112.[1]panta otrajai daļai, ja tiesa uzskata, ka lietu, kura izskatāma rakstveida procesā, lietderīgāk izskatīt tiesas sēdē, tā pēc sava ieskata var noteikt šīs lietas izskatīšanu mutvārdu procesā.

Senāts nekonstatē nepieciešamību izskatīt blakus sūdzību mutvārdu procesā. Izskatot šo blakus sūdzību ir jāvērtē, vai tiesnesis pamatoti atteicis pieņemt pieteikumu. Savukārt lietas materiālos jau atrodas visi tie dokumenti, kuri nepieciešami šā jautājuma izlemšanai. Šā iemesla dēļ nav saskatāms arī pamats izprasīt no Rīgas pilsētas Administratīvās komisijas administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, kā to ir lūdzis pieteicējs.

[5] Saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām" 15.panta otro daļu viena no pašvaldību autonomajām kompetencēm ir gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, tostarp kapsētu izveidošanu un uzturēšanu.

Lai nodrošinātu šīs autonomās funkcijas izpildi, Rīgas dome ir izdevusi 2015.gada 28.aprīļa saistošos noteikumus Nr. 145 „Rīgas pilsētas pašvaldības kapsētu darbības un uzturēšanas saistošie noteikumi" (turpmāk – saistošie noteikumi Nr. 145). Noteikumi tostarp nosaka kapavietas uzturēšanas līguma noslēgšanu ar kapavietu uzturētāju.

Senāts jau iepriekš ir atzinis, ka kapsētas ir publiskā lietošanā nodots pašvaldības īpašums, kas kalpo sabiedrības vajadzībām likuma „Par pašvaldībām" 77.panta otrās daļas izpratnē. Tādējādi kapsētām ir publiskas lietas statuss (*Senāta 2015.gada 20.novembra lēmuma lietā Nr. SKA-1427/2015 (670014815) 7.punkts*). Līdz ar to arī kapavietas uzturēšanas līgums, ar kuru konkrētā kapavieta tiek nodota sevišķā lietošanā, ir atzīstams par publisko tiesību līgumu.

Saistošie noteikumi Nr. 145 un to 2.pielikums (līgums par kapavietas uzturēšanu) neparedz nekādus pašvaldības pienākumus attiecībā uz kapavietas uzturēšanas līguma izpildi. Taču, ja pašvaldība ir noslēgusi kapavietas uzturēšanas līgumu, tad pašvaldībai būtu jārūpējas par to, lai kapavietas uzturētājs varētu pilnvērtīgi īstenot no kapavietas uzturēšanas līguma izrietošās tiesības un pienākumus attiecībā uz viņa uzturēšanā nodoto kapavietu. Arī tādā situācijā kā izskatāmajā lietā, kad persona ir konstatējusi, ka viņas uzturēšanā nodotā kapavieta ir aizskarta, citai personai labiekārtojot citu kapavietu, pārvaldei būtu jārīkojas, lai persona varētu turpināt netraucēti īstenot tiesības un pienākumus, kas izriet no noslēgtā līguma.

[6] Pirmās instances tiesas tiesnesis atteica pieņemt pieteicēja pieteikumu, jo pieteicējs ar pārvaldi nebija noslēdzis līgumu par kapavietas uzturēšanu, tādējādi pieteicējam neesot bijušas subjektīvās tiesības iesniegt pieteikumu, kas saistīts ar kapavietas uzturēšanas līguma prasību neievērošanu.

Blakus sūdzības izskatīšanas laikā pārvalde ir iesniegusi Senātā ar pieteicēju noslēgto 2021.gada 21.janvāra kapavietas uzturēšanas līgumu Nr. 21-7. Ievērojot minēto, šobrīd pieteicējam kā kapavietas uzturētājam ir subjektīvās tiesības prasīt no pārvaldes tādu rīcību, kas nodrošinātu pieteicējam netraucētu kapavietas uzturēšanas līgumā ietverto tiesību un pienākumu īstenošanu. Līdz ar to Administratīvās rajona tiesas tiesneša lēmums ir atceļams un

pieteikums nododams jaunai izlemšanai par virzību.

[7] Vienlaikus Senāts vērš tiesas uzmanību uz to, ka gan pieteicējs, gan pārvalde blakus sūdzības izskatīšanas gaitā pauda viedokli, ka šobrīd saskata iespēju atrisināt strīdu ārpustiesas kārtībā. Līdz ar to, ja tiesā tiks ierosināta administratīvā lieta, iesaistītajām pusēm ir dodams laiks minētās situācijas atrisināšanai bez tiesas iejaukšanās.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 323.panta pirmās daļas 2.punktu un 324.panta pirmo daļu, Senāts

nolēma

atcelt Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2020.gada 7.decembra lēmumu, ar kuru atteikts pieņemt /pers. A/ pieteikumu, un nodot jautājumu par pieteikuma virzību jaunai izlemšanai Administratīvajā rajona tiesā.

Atmaksāt /pers. A/ drošības naudu 15 *euro*.

Lēmums nav pārsūdzams.

J. Briede A. Kovaļevska V. Poķis